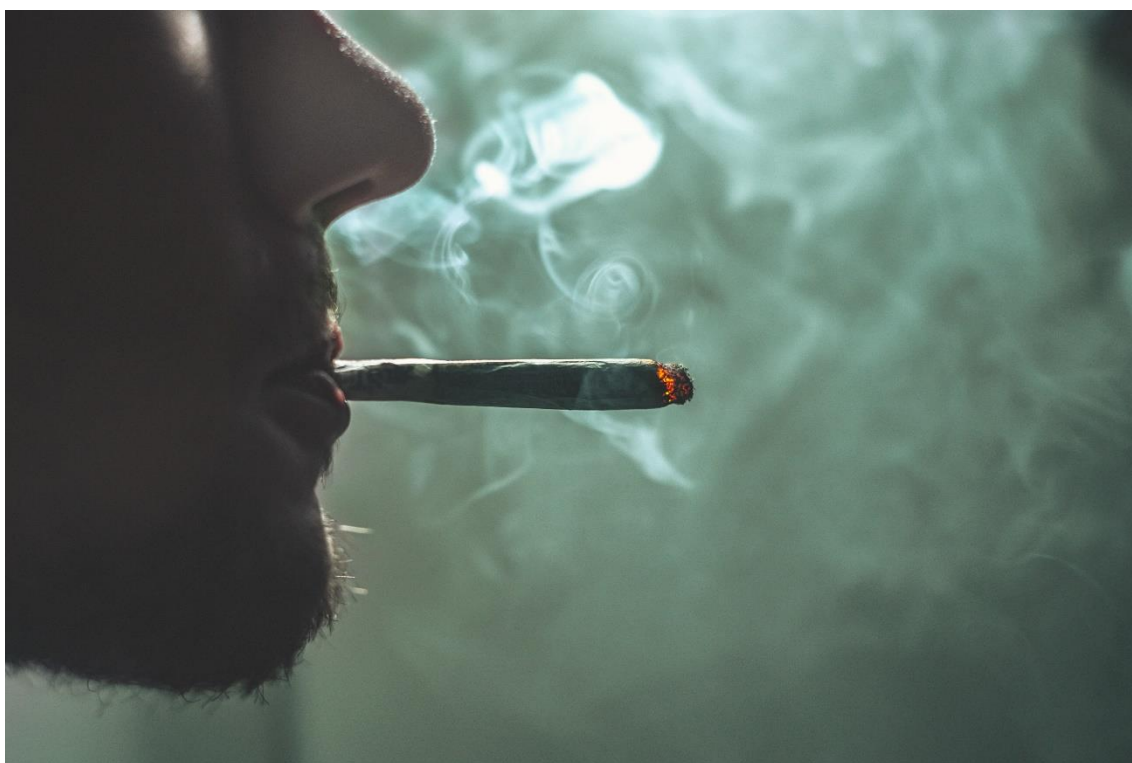

La xarxa ESAR-Net detecta pics ocasionals de presència "molt alta" d'èxtasi a les aigües residuals durant la pandèmia

- Els resultats de ESAR-Net, amb participació del CSIC, indiquen que la cocaïna i el cànnabis són les drogues més consumides a Espanya, que generen un negoci il·lícit molt lucratiu, amb xifres d'entre 3.000 i 6.000 milions d'euros sol en el cas de la cocaïna.
- L'equip de recerca destaca que el consum anual mitjà d'alcohol a Espanya és de 5,7 litres d'etanol pur per habitant major de 15 anys, després d'analitzar les aigües residuals de disset plantes de tractament.

Jove fumant, Unsplash.

Santiago de Compostela / Barcelona , dimecres 11 de novembre de 2020. La xarxa, que compta amb participació del [IDAEA-CSIC](#), presenta resultats que mostren el gran negoci il·lícit generat per la cocaïna i el cànnabis, les drogues que més destaquen a Espanya, amb xifres de entre 3.000 i 6.000 milions d'euros sols en el cas de la cocaïna. Aquests resultats s'han presentat en una jornada feta amb motiu del tercer aniversari de la xarxa.

La Xarxa Espanyola d'Anàlisi d'Aigües Residuals amb Finalitats Epidemiològics (ESAR-Net), en la qual participa el CSIC, acaba de commemorar els seus tres anys d'existència. Ho ha fet amb una jornada en la que s'han presentat els principals resultats d'aquests tres anys i que ha comptat amb l'assistència en línia de 200 persones d'Espanya, Portugal i Amèrica Llatina. L'objectiu d'ESAR-Net és difondre la metodologia d'anàlisi d'aigües residuals amb finalitats epidemiològiques, així com promoure la col·laboració a Espanya en aquest camp.

La jornada s'ha centrat en com, gràcies al treball d'aquesta xarxa, s'ha evidenciat que la cocaïna i el cànnabis són les drogues més consumides a Espanya, que generen un negoci il·legal molt elevat (amb xifres que van dels 3.000 als 6.000 milions d'euros només en el cas de la cocaïna). El membre de la xarxa **Lubertus Bijlsma** de la Universitat Jaume I, en relació amb el consum de drogues il·legals, va destacar la rellevància de realitzar mostres de major cobertura geogràfica i a més llarg termini.

Rosario Rodil, investigadora de la [Universitat de Santiago de Compostela](#) (USC) va presentar els resultats preliminars de l'anàlisi d'aigües residuals per mesurar l'impacte de la pandèmia en l'abús de substàncies. Rodil va destacar que no hi han canvis importants en el consum de substàncies, tot i que s'han detectat esdeveniments específics de concentracions molt altes de MDMA (èxtasi) a les aigües residuals d'Espanya i Portugal.

Ester López, de l'IDAEA-CSIC, va presentar els resultats de l'estimació del consum de tabac i alcohol. Per a ambdues substàncies, s'ha trobat una bona correlació en general amb altres indicadors, tot i que l'avantatge d'analitzar les aigües residuals és que permet "discernir canvis a nivell local" i amb un alt valor complementari. En aquest camp, la xarxa ha constatat que el consum anual mitjà d'alcohol a Espanya és de 5,7 litres d'etanol pur per habitant major de 15 anys, després d'analitzar les aigües residuals de disset plantes de tractament, que corresponen a tretze ciutats espanyoles, que abasten un total de poc més de sis milions d'habitants. El consum de alcohol més elevat a Espanya s'ha donat, segons aquest treball, a Catalunya i a Bilbao i zona metropolitana, que ha estat significativament més alts que a la resta de España. La xarxa també ha abordat el consum de tabac. De les dades resultants es pot extrapolar que el consum diari mitjà de nicotina és de 2,2 mg de nicotina, l'equivalent a 2,8 cigarrets per persona i dia. L'equip de l'Institut de Diagnòstic Ambiental i Estudis de l'Aigua (IDAEA) del CSIC, a Barcelona, està format per les investigadores **Miren López de Alda**, **Ester López** i **Cristina Postigo**.

L'anàlisi d'aigües residuals per a fer seguiment de la pandèmia

Rosa de Llanos de la Universitat Jaume I, per la seva banda, va aprofundir en la metodologia d'anàlisi d'aigües residuals aplicada al seguiment de la pandèmia a la província de Castelló mesurant l'ARN de fragments de virus. Els resultats mostren clarament un increment en les aigües residuals de la càrrega de restes virals al llarg d'aquesta segona onada de la pandèmia.

La resta de ponències van anar a càrrec de **Begoña Brime** i **João Matias**, de l'Observatori Espanyol de Drogues i Addiccions i del Centre Europeu de Control de Drogues i Drogodependències (OEDA i OEDT), respectivament. **Begoña Brime** va presentar els diferents indicadors que s'utilitzen a Espanya per mesurar el consum de substàncies i,

en particular, els que s'utilitzen per mesurar l'impacte de la pandèmia, destacant les enquestes en línia. **João Matias**, per la seva banda, va parlar dels indicadors més nous que està implementant l'Observatori Europeu de les Drogues i Toxicomanies (OEDT), posant especial atenció en la situació de pandèmia, incloent l'anàlisi d'aigües residuals, enquestes en línia o anàlisi de cerca web, entre d'altres. **Iria González Mariño** de la Universitat de Salamanca, per la seva banda, va presentar el potencial de la tècnica de les aigües residuals per mesurar de forma ràpida i econòmica l'exposició a contaminants químics.

La inauguració de la jornada va anar a càrrec de la delegada del Govern per al Pla Nacional sobre Drogues, **Azucena Martí**, que va destacar la importància de disposar de diversos indicadors "que permetin seguir l'evolució del consum de substàncies d'abús, essent l'anàlisi d'aigües residuals un indicador molt valuós ". A continuació, el coordinador d'ESAR-Net i professor de la USC, **José Benito Quintana**, va exposar la història de la xarxa i les principals accions dutes a terme.

Xarxa de col·laboració finançada per l'Agència Estatal de Recerca

ESAR-Net és una xarxa finançada en el període 2017-2020 per l'Agència Estatal de Recerca a través del programa de xarxa d'excel·lència. Actualment està format per vuit grups de recerca de l'Institut de Diagnòstic Ambiental i Estudis de l'Aigua del CSIC; la USC; la Universitat de Salamanca; Universitat Rey Juan Carlos; IMDEA-Aigua; CIDE (centre mixt CSIC, Universitat de València i Generalitat Valenciana); Universitat Jaume I; i la Universitat Rovira i Virgili.

Alicia Arroyo / IDAEA-CSIC Comunicació
Delegació del CSIC a Catalunya
Universidade de Santiago de Compostela